

LETO (VOL.) X.

NOVEMBER 23. 1918.

ŠTEV. (No.) 24.

Mati.

ZGODOVINSKA POVEST.

Po Bolandenu priredil K.

(Dalje.)

"Da, od tod moram!" je govorila polglasno sama s seboj. "Toda predno grem, uničiti moram tudi onega, ki me je nešrečno storil s svojim brezverstvom in s svojo strastjo!"

* * *

Dolgo so sedeli oskrbnikovi na pristavi na Kureščeku oni večer skupaj. Oskrbnik je tesal trske, oskrbnikovka in Bronislava sta prav kar dogotavliali novo oblekico za hčerko oskrbnikovo, malo Mimico, s katero sta postali veliki prijateljici takoj prve dni. Nekako devet je že bilo, ko se je Bronislava poslovila in odšla v svojo spalnico.

Kakor vsak večer, tako je tudi nočjo pokleknila in začela opravljati svojo večerno molitev. Zlasti od kar je izprevi-

dela, da ima grof ž njo slabe namene, podvojila je svoje molitve. Zlasti Mariji se je priporočevala posebno goreče.

Toda ni še dolgo klečala pri svoji postelji, ko nekdo potrka na njene duri.

Kakor bi bila slutila, streslo jo je nekaj po celem telesu. Vstala je in šla odpirat. V sobo stopi — grof. Prestrašena je vskliknila in odskočila od vrat na sredo sobe. Grof je vstopil za njo in zaprl vrata za seboj.

"Oprosti plemenito dekle, da te motim v tej nenavadni uri. Obljubil sem ti, da ti povem veliko skrivnost in mislim, da je čas, da to storim."

Dve v črno zavit postavi sti planili zunaj pred hišo iz grmovja prav tik okna sobice. Ko bi bil grof malo pozoren, mo-

rda bi ju bil skozi odprto okno lahko opazil.

Bronislava je ostrmela. Nekaj časa je stala molče in ni vedela, kaj bi odgovorila. Bila je vsa zmedena. Čutila je, da je prišla odločilna ura. Za trenutek jo je premagalā prirojena ženska slabost. Toda takoj se je zavedla nevarnosti. Vroč vzdih k Bogu in Mariji po pomoč ji je izkipel iz sreca in takoj je bil ves strah premagan. Iz boječega dekleta je postala junakinja. Nehote ji je roka segla za nedrije, kjer je imela bodalce skrito; ko ga je začutila, ni se več bala. Oči so se ji zasvetile, rdečiča razburjenja jo je obliila.

"Gospod grof, kako ste se mogli tako ponizati in prelomiti meje dostojniosti. Kot plemič bi vendar morali vedeti, da je nespodobno za vas priti ob tej uri k meni!"

"Zlato dete moje, vidiš, to sem ravno hotel. Samo sem te hotel najti. Vidiš, med širimi očmi ti moram povedati da . . . da te ljubim." Hotel je iti bližje k nji.

Bronislava ga je pogledala grdo in stopila korak nazaj. "Gospod grof, niti korača bližje k meni!"

"Bronislava," začel je grof proseče, "vrijem mi, da te ljubim. Od prvega trenotka, ko sem te zagledal sem te vzljudil!"

"Gospod grof, takoj zapustite to sobo, ali grem pa jaz ven!" Hotel je iti. Grof ji je zastavil pot.

"Ne ti, ne jaz! Oba ostaneva tukaj!" Grof zaklene s ključem vrata in ključ vtakne v žep. "Tako, sedaj si v moji oblasti. Nobeno kričanje ti ne pomaga. Oskrbnikovi in vsi služabniki so noči gluhi za tvoj krik. Razumeš? Zato budi pametna, prevzetnica!" hotel je iti bližje k nji.

"Nazaj!" zakričala je Bronislava na ves glas. "Nazaj! Ali vas ni sram! Če bi imeli le še iskrico možke časti, bi se ne ponizali, da hočete onečastiti ubogo sirotot!" ~ "Haha! Možka čast? Možki ponos? kaj je to?"

"Rojte se Boga, če vam nič ni za možko

čast. Vedite, da bode tudi mera vaših hudobij enkrat polna. Potem pride pa kazen!"

"Hahaha? Kdo je, ki bi mogel ižanskoga grofa kaznovati? Saj veš, da smo grofje neomejeni gospodje? Bog? Haha! Kaj misliš, da imaš neumnega kmeta pred seboj? Kateri graščak se še zmeni za Boga? Zato, dekletce, bodi pametno! Vidiš, jaz te hočem osrečiti!"

"Pfuj! Sram te budi! Ne bom te več vikal. Sramuj se! Sedaj vem, da je vse res, kar sem čula o tebi, da si zver v človeški podobi!"

Grofa je to vjezilo. Vendar se mu je njenog ogorčenje dopadlo.

"Kako ti pristoja, ako si huda. Še enkrat tako lepa si! O moja . . ." razprostil je roki in hotel je planiti k nji!

"Nazaj!" je vnovič zakričala Bronislava in v tem trenutku se je zasvetilo ostro bodalce, katerega je Bronislava potegnila s svojih nedrij. "Poglej ga! Samo za eno stopinjo se mi približaj in zasadila si ga bom v srce pred tvojimi očmi!" Nastavila si ga je naravnost na srce. — Prsa so se ji visoko dvigala razburjenja."

Grof se je vstrašil. Mislil je najprej, da je bodalce namenjeno njemu. Stopil je korak nazaj.

"Ali si znorela, Bronislava? Samomor hočeš izvršiti? Ni samomor, tudi hudojava po tvoji krščanski veri?"

"To ni samomor, to je bramba v sili. Ker ne morem premagati nagnjusne zveri, kakoršna si ti, izberem si raje stokrat smrt, kakor pa pasti tebi v roke. Da, grda zver si! Čula sem o tebi to. Toda sedaj vidim, da si gnjusnejša zver, kakor se pa govori o tebi."

Bronislava je stala kot junakinja, da jo je še grdi Wikbert občudoval.

Grofica se je tako vspela pri oknu, ko je videla ta prizor, da bi jo bil lahko grof opazil, ko bi ga strast popolnoma ne bila premotila.

"Bronislava odstrani to mörilno orožje! — Ne boj se! Ničesar ti ne bom storil," odgovoril je mirno.

"Ne! Smrt stoji med nama!"

"Prisegam ti pri vseh bogovih, da, prisegam ti pri krščanskem Bogu . . ."

"Molci! Kaj bodeš prisegal, ko itak na nobenega Boga ne veruješ! Kdor v Boga ne veruje, temu tudi nobena prisega ni sveta!"

"Bronislava, poslušaj me samo!" . . .

"Ven iz te sobe! Pridi jutri, pa bova govorila."

"Ne! Nocoj hočem govoriti!"

"Nocoj te ne poslušam! Preziram te!"

"In vendar, Bronislava, jaz te ljubim!"

"Preziram tako ljubezen! Tako govoril človek, ki je oženjen?"

"Bronislava, nocoj sem te prišel vprašat, če bi hotela postati moja žena!"

"Tako? Oženjen mož pa vprašuje za druge žene? Kako podlo! Ali nimaš žene? kaj je pa grofica Liutsvinda?"

"Z Liutsvindo se mislim ločiti . . . poslati jo proč . . . spoditi jo domov!" . . .

Glava pri oknu zunaj se je zopet stegnila. Liutsvinda je čula te besede. Razburilo jo je do skrajnosti. Da bi ji ne ušla niti črkica, stegnila se je prav k oknu.

"Ali vas ni sram, — ne, ne bom rekla. Vi, ti, preziralni ti, še to je preveč za tako nagnusno pošast, kakor si ti!"

"In vendar ne morem več živeti brez tebe!"

"Ali se ne bojiš Boga?"

"Hahaha! Boga? Kaj se budem bal nečesa, česar ni, kar je samo v domišljiji vaških duhovnikov."

"Da, vidim, da nimaš vere, ker drugače bi ne mogel biti tako podel. Prav nam je sestra učiteljica v šoli pravila, da je človek brez vere — zver. Na tebi sedaj vidim jasen dokaz!"

"Bronislava, ne bodi nespametna! Posmišli, sreča se ti ponuja! Mogočen grof Wikbert ti ponuja svojo naklonjenost, da svojo roko."

"Uboga Liutsvinda, ki ima takega moža. Do sedaj že sem jo pomilovala, sedaj jo še bolj. Imaš svojo ženo! Spravi se mi ven iz sobe!"

"Bronislava, premisli dobro. Vidiš, Liutsvinda je danes moja žena, ali ne misliš, da jutri lahko izgine . . . ? da jutri lahko nenadoma umre . . . ? . . . ali jo roparji v gozdu napadejo in ubijejo? In jaz sem prost in ti lahko postaneš moja žena?"

"Vidim, vidim, kako strašen človek si! Razumem kaj misliš pod "naglo smrtjo svoje žene." Da, taka zver, kakor si ti, brez vere, brez Boga, kaj bi se pomislila umazati svoje že itak tolikanj krvave roke, okrvaveti še s krvjo lastne žene! — Ven, pravim! Greh imam že, ako take strašne stvari poslušam."

"In vendar" — grof je hotel planiti, da bi jo zagrabil za roke. Bronislava je bila hitrejša. Odskočila je in z nova nastavila ostro bodalce na svoje srce.

"Sedaj ne izpregovorim nobene besede več! Samo premakni se, pa si ga za derem v srce. Če celo noč stojim, vstrajaša bodem. Zaupam na Boga in Marijo!"

Grof je izprevidel, da je vse zastonj.

"Dobro! Grem! Toda ne misli, da si s svojim nastopom pogasila ogenj, katerega je vžgala v mojem srcu tvoja navzočnost. Grem! Toda vedi, da se ne bude videla, dokler ne bode zapreka, ki naju loči, odstranjena, da se združiva kot mož in žena. Ne poskušaj zbežati. Že sedaj si bila zastražena. Sedaj boš še bolj. Na Kogoja ali na Bistro se ne zanašaj! Če tudi izvedo kje si, si nihče ne bode upali priti, da te iztrga iz moje oblasti.

"Naredi, kar hočeš! Nikdar ne bom tvoja! — Vedi pa, da je nad teboj nekdo močnejši, kakor si ti. Ti ga sicer ne priznaš. Toda vedi, da ga s tem še nisi odpravil. Zapomni se, stari Bog še živi."

Razjarjen in osramoten je odšel grof. Premagalo ga je slabotno dekle. Samega sebe se je sramoval. Vendar tako junashki nastop Bronislavin mu je njegovo strast samo še bolj podžgal, da je sklenil, da jo mora pridobiti, naj stane kolikor hoče.

(Dalje prih.)

S

S

"AVE MARIA"

Za Slovence priredil P. W.

Pozdrav iz neba.

Pri pogledu na prekrasno palačo, ka-
ter je Pizo, bogat Rimljani, sezidal z
velikanskimi stroški, ter jo okrasil z naj-
dragocenejšo opravo, je obdal z divni-
mi vrtovi, v katerih so žuboreli krasni
umetni vodnjaki, je cesar Augustus za-
klical: Pizo, ti mi daješ poguma, kajti ti
to zidaš kot da bo Rim stal večno." Kra-
sna palača pa je danes v razvalinah. Di-
vna krasota vrtov je razdejana, tako da
ima ljudski apostol Pavel res prav, ko pi-
še: "Tukaj mi nimamo obstanka." Neke-
ga mogočnega kalifa so svoje dni imeno-
vali "Velikega." To pa se velikemu možu
ni prav nič dopadlo. Da bi se obvaroval
pred prevzetnostjo, izvolil si je rek: "Bog
sam je velik," ter ga dal vsekati v trdo
skalo svojega gradu. In prav je naredil
mož. Njegov grad se je že davno sesul-
njegovo kraljestvo že dolgo počiva v glo-
bini zgodovine, samo kamen je še na ka-
terem so vklesane besede: "Bog sam je
velik."

V Benedkah stoji na razpadajoči palači
tale napis: "Non nobis, Domine, non no-
bis, sed nomini tuo da gloriam" — ne
nam, o Gospod, ne nam, ampak tvójemu
imenu bodi čast." Kakor rečeno stara pa-
lača razpada, zidovje poka in iz razpoklin
raste tráva in grmičevje. Samo napis še
priča o pobožnosti nekdanjih gospodarjev.
Za večno torej ta stavba ni bila zidana.

Toda ravno za večnost postaviti kra-
sno palačo "Slave", je bil ukaz Zveličarja,
ko je govoril svojim apostolom: "In pe-

klenske vrata jo ne bodo premogle." Zato
so apostoli temelj globoko vsadili, ter
položili dvanajst močnih nerazrušljivih
kamenov, jih zapečatili in močno zvezali
s svojo lastno krvjo. Ti dvanajsteri vogelni
kameni so dvanajsteri članki apostolske
vere. Na prvem kamenu stoji, kakor se
spodobi ime "Očeta," kot Stvarnika nebes
in zemlje, na drugem ime "Izveličarja"
sveta, in takoj na tretjem pa beremo ime
Marije, Matere božje: "Kateri je bil spo-
čet od sv. Duha, rojeni iz Device Marije."
Njeno Ime je torej že v temelj sv. Cer-
kve, sv. vere uklesano, in sicer kot ime
"Matere Odrešenika sveta." V resnici
veliko ulogo igra Marija pri odrešitvi
človeštva. Ona sama spričuje to v "Veliki
Pesmi": "Velike stvari je nad menoj sto-
ril On, ki je vsemogočen, in katerega ime
je sveto."

Vest o tej velikanski ulogi pri odre-
šitvi sveta, prinesel ji je božji poslanec,
nadangelj Gabriel iz neba, ko jo je pozdra-
vil z besedami: Češčena si Marija." Za-
res čudovit pozdrav kajti besede izgovor-
jene skromni devi v mali hišici v Nazar-
etu, se danes skoraj čez dva tisoč let po-
navljajo miljon in milijonkrat vsak dan,
kod odmev.

Měd nami Slovenci ni luteranov, ka-
kor so n. pr. na Nemškem. Naši odpadniki
so večina izdelek srednjih in višjih šol,
kjer so se od ravno tako odpadlih učitel-
jev, ali da bolj visoko povem, profesor-
jev, navzeli brezbožnega duha. Naše mo-
derno brezverstvo, naj si bo te ali one
oblike, pa ima svoj glavni izvir v nem-

škem luteranstu. Dosledno povedano torej, ker so vsi Slovenci katoličani, so oni, ki tajijo vero svojih očetov, ne le proti katoliški, pač pa tudi proti-slovenski. Nemško luteranstvo je že za časa Martina Lutra hotelo stran od Rima — "Los von Rom" — in to dela še danes, kaj drugega hočejo naši slovenski prostomislici, kot stran od Cerkve, stran od Rima.

— Torej —?

Mislim torej, da ne bo neumestno tudi proti luteranom, katerih posnemovalci so naši "ta rdeči," dokazati, da imamo mi katoličani prav, da častimo Mater Božjo z besedo in dejanjem.

3jega decembra l. 1884 zbral se je nekako dvanajst luteranskih pridigarjev v "Karlsruhe," da protestirajo proti prazni veri ali boljše, malikovalstvu katoličanov v češčenje Marije. Pisali so: "Prepričani smo, da je naša sveta dolžnost v interesu naše krščansko luteranske in nacionalne nemške cerkve, z vsemi združenimi močmi delovati na to, da se katoliško ljudstvo popolnoma ne pogrezne v praznoverstvo in duševno sužnost . . ."

To pa vendar ni nič drugega, kot lažnivo natolcevanje pod kinko usmiljenja do ubogega zaslepljenega katoliškega naroda. Ti gospodje profesorji luteranskega bogoslovja so brzkone pozabili na osmo božjo zapoved, ki prepoveduje kribo pričanje zoper bližnjega. K tej "prazni veri," v katero se mi ne-še le potapljam, ampak smo popolnoma utopljeni, oni prištevajo tudi naše češčenje Marije, katero, kakor luterani sploh mislijo, mi po božje častimo. Seveda če oni postavlja jo umetno izklesane sohe na čast vladnim in vojnim bogovom, kot so delali Rimljani, Grki in drugi, je pa vse v redu.

Nerešljiva uganka, katero vsaj katoličan ne more uganiti je, da se še dandanes najdejo ljudje, ki verujejo na božanstvo Kristusa, in na resnico biblije, ali sv. Pisma, zraven pa Marijo, kot Mater božjo, ne le ne priznajo, ampak nam katolikom predbacivajo, da jo mi po — božje-častimo. Kdo ima prav — mi ali protestantje?

Po moji pameti, mislim, da za nas ni neumestno to storiti, kar je Bog, ali pa angelj Gabriel storil. Ona dva sta pa očitno pred celim svetom častila Marijo in nam dala dober vzgled. Bog je Marijo odločil za Mater Jezusu že od začetka sveta in ji to novico sporočil po poslancu, ki je nadangelj. Ta nebeški posланec pa je svoje poslanstvo natančno izpolnil, ne nekako takole je rekел: "Marija, prinesem ti pozdrav od Boga Očeta, in ti naznam, da boš Mati Zveličarja sveta. Ti si polni milosti, in Gospod je s teboj." Ali sto i kje napisano, da bi bil Bog ali angelj, v vseh časih človeštva, kedaj izkazal tako visoko čast kaki drugi ženski, bodisi da je bila še tako bogata ali pa sveta?

Kaj je torej res to nekaj tako nespametnega, tako pregrešnega, če mi to delamo kar je Bog delal in kar je nadangelj Gabriel storil? Zakaj bi ne častili nje, katero je Bog sam počastil? Protestantom torej ni treba vzdihovati nad nami in roke sklepati iz pomilovanja do nas. Mi sami vemo, kaj nam je storiti, in jih ne potrebujemo, da bi nam pravili, kaj se sme in kaj ne.

Ko so luteranci v Frankfurtu slavili 150 letnico Goethejo, njih največjega pesnika, šli so tudi na grob njegove matere, in jo s petjem in dolgimi govorji častili. To seveda je vse prav in lepo, častiti mater radi sina. Toda doslednost zahteva, da potem tudi nam katoličanom pustijo častiti Marijo zaradi njenega sina Jezusa. Kajti On je za nas neskončno več dobrega storil kot pa Goethe, ki je res napisal precej pesmi, pa se zraven bahal, da je v "sredini kristjanov pagan" kakor on to sam piše.

Dalje nam je še to nezapopadljivo, kako protestante in odpadnike skrbi, da bi mi Marijo — preveč — ne častili. Boljše bi bilo, če bi se oni sami za se pobrigali in se vprašali, če morda oni Marije — pramalo — ne časte! Mi katoličani smo trdno prepričani, da je Marija res prava Mati Odrešenika sveta. Jezus pa je očitno in svečano povedal, da on ni prišel postavo

spremenit ampak jo potrdit. Ali naj toraj On edini naredi izjemo z četrto božjo zapovedjo, in naj dovoli, kar drugim otrokom ne dovoli, namreč svojo mater prezirati? Kje boš našel otroka, ki bi bil vesel, če bi mu kedo mater zaničeval? Ali naj bo Jezus edini, ki bi se kaj takega veselil?! Zatorej mi ne moremo verje-

tere samo spoštovati in častiti zaradi Božja. Ravno to je, kar protestantom in brezvercem ne gre v glavo. Oni mislijo, takoj ko človek poklekne pred Marijino podobo, ali pa ostanke svetnikov, da s tem že to podobo, ta kamen, les ali kost po božje časti. Ne, nikakor ne! Ravno kakor človek, ki ljubi podobo drage mu osebe,

Jezus prijatelj otrok.

ti, da bi bilo Njemu vsejedno, če bi Njegovo Mater postavili na enako stališče s svetnimi materami. To bi bilo vendar največje razžaljenje, kajti Marija je neskončno več kot druge žene. Ona je Mati božja — kar ni nobena druga.

Pa pravijo: "Vi Marijo po božje častite, to pa se vendar ne spodobi." Saj vendar tega ne storimo! Mi prav dobro vemo, katerega moramo kot Boga častiti, in ka-

on ne ljubi papir ali platno, na katerem je podoba, ampak ono osebo, katero podoba predstavlja.

Nam dalje še v sanjah ne pride na misel Marijo Bogu enako storiti, kajti mi dobro vemo, da je razlika med Bogom in Marijo neskončna. On je od vekomaj, On je Stvarnik, ona samo stvar. Vsak katališki otrok bo molil: Gospod usmili se nas, — Marija — prosi za nas.

(Dal'ce.)

Spreobrnila ga je.

Ciril Zor je bil zelo živ in vesel mladenc, saj je bil komaj 22 let star. V bližnjem mestu se je učil trgovine, a kmalu se je naveličal; postal mu je dolgčas, ker je bilo za njega premalo zabave in razveseljevanja. Misleč, da bo doma kratkočasneje, je zapustil mesto in se podal domov; a varal se je, kajti doma je bilo še pustejše.

Cirilov oče je imel iz prvega zakona dva otroka, ki sta bila krščansko vzgojena. Po smrti svoje prve soproge se je poročil z drugo, posvetno žensko, in od tega časa izgubil popolnoma katoliško mišljenje in življenje. In po zgledu očetovem je začel tudi sin cerkev zanemarjati.

Odkar je zapustil šolo, od tistega časa ni bil več v cerkvi. Vse to je opazovala njegova pobožna sestra Alojzija in srece ji je krvavelo, ko je videla svojega brata v takem stanu. Skušala ga je večkrat prizvesti na pravo pot, a bilo je vse zastonj. In tako je bilo pusto in žalostno v hiši, odkar je prevzela mačeha gospodinjstvo. Ciril se za to ni dosti brigal, veselil se je in užival dan za dnem bolj sladkost življenja, četudi vse to veselje ni bilo pravo.

Veselil se je pa Ciril še nekaj drugega! Sestrična Berta je napovedala obisk za nekaj časa in pride že jutri. To bo zopet življenje v hiši! Ciril je imel pa tudi zelo rad svojo sestrično, ki je bila živa, vesela, a pri vsem tem strogo vzgojena. Že kot otroka sta se skupaj igrala, skakala po travnikih ter letala po bližnjih gozdih. Vendar je pa imel Ciril do nje nekako spoštovanje. Zakaj, sam ni prav vedel.

In Berta je prišla. Vedela je dobro za Cirilovo lahkomiselno življenje, vedela dobro, da nima bratranec nobene vere; prišla je z namenom, da ga bo privedla na pravo pot. Nasproti Cirilu pa se je vedla vedno tako, kot da bi ničesar ne vedela; molčala je in molila za dober vspeh.

Cel teden je bila Berta že pri stricu na počitnicah in prljubila se je hitro vsem domaćim.

Nekega dne, ko sta sedela sama s Cirilom na vrtu, reče mu naenkrat: "Ciril, jaz bi šla rada v nedeljo k spovedi, ali me hočeš spremljati? Jaz sem tukaj in obenem greš lahko k spovedi tudi ti."

Ves začuden pogleda Ciril svojo sestrično in ji odvrne: "Ali Berta, kaj zahtevaš vendar od mene! Ali ne veš, ali ti ni mogče že Alojzija pravila, da ne hodim več v cerkev in da že nisem bil dolgo časa, sam ne vem kdaj, pri spovedi?"

"Jaz o tem z Alojzijo nisem ničesar govorila," reče mu Berta mirno. "Toda, ljubi moj Ciril, ravno to je pravi vzrok, da greš z menoj ker dolgo časa zanemarjaš verske dolžnosti."

Po kratkem pomisleku ji odgovori:

"Do vrat te hočem spremiti, toda v cerkev s teboj iti in še celo k spovedi tega ne morem storiti, to mi je nemogoče! Kaj bodo pač ljudje rekli! In potem pa tudi to, ker nisem bil leta in leta več pri spovedi!"

"Ali je tako slabo s teboj, ubogi bratranec," odgovori mu deklica presenečena. "Vidim, da nisi več srečen, že dolgo časa več ne; ali da bi bil tako daleč zašel, da bi zavoljo ljudi začel cerkev in spoved zanemarjati, tega bi si ne bila mislila. O Ciril, kaj bi rekla k temu tvoja pokojna mati!"

Začetek je bil storjen, govorila sta še večkrat o tem med tednom, toda Ciril se je vedno izogibal odgovora, kadar sta o spovedi govorila. Velik boj se je vnel v srcu mladenciča; bil se je boj za izgubljeno dušo.

Zopet je skušala skrbna Berta nekega dne pripraviti svojega bratranca do tega, da bi šel k spovedi, toda zopet jo zavrne:

"Ah, Berta pusti me v miru; ne znam več spovednih molitvic in tudi to, — oh,

kako debelo me bo duhovnik pogledal "

Popolnoma resno in mirno, — na tihem se veselč, da Ciril vendar nekoliko na to misli, — mu odgovori:

"Kar se tiče skrb zaradi spovednih molitvic in pripravljanja k spovedi, ti hočem jaz pomagati. Vzela bova v roko katekizem in mašno knjižico, ter se tako pripravila dobro in skrbno. Ali ni lepo z Bogom mir in spravo storiti? Saj je že skrajni čas! Kar se pa tiče duhovnika, bodi uverjen, da se bo veselil, ako boš opravil dobro spoved."

Solznih oči mu je govorila Berta, in ko je to videl Ciril, bilo mu je nekako čudno pri srcu. Odstranil se je, da bi prikril svoje ganjenje, kajti odkar mu je mati umrla, še ni nikdo, tako lepo govoril kot ravno ona. —

Še istega dne zvečer, zašepeče Berti na uho: "Berta poskusiti hočem!"

Takoj ga popraša: "Ciril, do katerega gospoda duhovnika imaš največje zaupanje? H kateremu hočeš iti k spovedi?"

"Gospodu župniku, to pa že iz tega vzroka, ker je nasproti meni vedno prijazen in ljubezniv," odgovori Ciril.

In sedaj ga je začela podučevati z vso gorečnostjo.

Napočil je dan, — dan sprave z Bogom. — Goreče sta molili Berta in Alojzija za resno spreobrnjenje brata. Prej pa je obiskala Berta gospoda župnika, mu razodela vzrok prihoda, ter prosila, naj blago in milostno ravna z njenim bratrancem.

Smehljaje, nekako začuden odgovori častitljivi in izkušeni gospod:

"No, mislim, da bo dobro šlo, samo, da ga imam enkrat v spovednici. Da, marsikaterega grešnika smo že na ta način vjeли."

In tako je bilo tudi pri Cirilu. Bojavljivo je stopil z Berto v cerkev; v cerkev, — kjer je prejel prvo sveto obhajilo. Od istega časa ni bil več pri mizi Gospodovi. Plaho gre k spovednici, in ko pride vrsta na njega, obide ga bojazen in — ni si upal stopiti v spovednico. Hitro

se odstrani in zapusti cerkev . . .

Berta je opazila vse to a zavoljo tega ga ni zasramovala, kajti videla ga je vsega potrtega in otožnega.

"Danes nisi bil gotovo še popolnoma pripravljen, ljubi Ciril; težko, grozno težko ti mora biti, po tako dolgem času iti zopet k spovedi! Saj je pa tudi v resnici zelo težko. In nebeško kraljestvo se tudi težko doseže." Tako mu je govorila tolažilno Berta.

Drugi dan je šel Ciril k sv. maši. Berta je pristopila k angelski mizi, darovala sveto obhajilo za svojega bratranca z namenom, da bi mu Bog podelil resno voljo iti k spovedi. Tudi je opravila svoje molitve s podvojeno pobožnostjo, samo, da bi bile njene srčne želje uslišane.

Naslednjo soboto sreča Cirila v svoje največje veselje na cerkvenem pragu, ko je šel ravno iz trgovine.

Zarudelega obraza pozdravi sestrično, stopi v cerkev, ter gre naravnost k spovednici. Gospod župnik spove nato mladeniča, kateri je zopet enkrat po preteklih let opravil skesan spoved.

Ves skesan poklekne pred veliki oltar, ter opravi pobožno zahvalno molitev. Malo je bilo vernikov v cerkvi in mej njimi je bila tudi Berta, ki je Cirila skrivaj opazovala.

Ko je prišel domov, šel je naravnost v svojo sobo in tisti večer se ni več prikazal iz nje. Pozno v noč je molil, ter se tako pripravljal za naslednji dan.

Drugi dan je prejel z največjo pobožnostjo sveto obhajilo.

Prišedši domov, srečal je na vrtu sestrično, ter ji reče:

"Hvala ti Berta; kako srečen sem danes! — O, Berta, kaj bi bilo z menoj, ko bi ne bila ti k nam prišla!"

Ona zašepeče: "Hvala Bogu!" — večni mogla spregovoriti. In ko pride k Alojziji v sobo jokali sta se samega veselja.

Ciril se je spreobrnil popolnoma. — Pogosto je prejemal sv. zakramente, ter živel lepo krščansko.

Sestrična Berta je nato odpotovala; nje-

no delo je sijajno dovršeno.

* * *

Ni minulo še leto in Ciril je umrl. — Med dolgotrajno bolezni jo je pogosto

sprejemal sv. zakramente in tako mirno in skesan v Gospodu zaspal. Še v bolezni je hvalil božje usmiljenje, da ga je privedlo k spreobrnjenju.

— o —

ANGEL V TRENČAH.

Tudi zakopni jarki v Franciji imajo svojega angelja — vojaškega duhovnika. Da, to je angel tolažnik. Naš rojak Fr. Mikolič iz Sheboygana nam je poslal izrezek iz "Stars and Stripes", kateri časnik, se tiska v Franciji za naše vojake. Članek se prevodu glasi:

Father Brady je vojaški kapelan našega regimenta, ki je bil v prvi vrsti zakopnih jarkov v bitki med Soisson in Chateau-Thierry. Cel regiment ga imenuje samo "Our angel of the trenches." Zvezčer smo nekoč dobili sporočilo, da bomo zjutraj pred zoro napadli sovražnika, da ga presenečimo. Tako, ko se je to povelje razvedelo, začelo se je delo za Fathra Brady-a. Begal in plazil se je od jarka do jarka in spovedoval "svoje fante." Veliko "old timers," — ki že leta in leta niso več prestopili cerkvenega praga, še manj pa videli spovednico, so pomigali Fathru Brady-u, da bi se želeli "pripraviti" za drugo jutro. Father Brady se je tako skrivaj z največjo previdnostjo plazil okrog vojakov prav do prednjih straž v vedni smrtni nevarnosti. Morda komaj sto korakov je stal sovražnik z namerjeno puško. Najmanjši gibljej, ako bi ga opazil, bil bi dovolj, da bi ustrelil. Tako se je leže priplazil od stražnika do stražnika.

"Se hočeš spovedati, boy?"

"Da, oče!"

In oba leže, pod milim nočnim nebom, samo zvezdice so migljale — sta opravila spoved za spovedjo.

"Moj Bog, kako čudno mi je bilo pri srcu, ko sem govoril besede sv. odveze v takem položaju," pripovedoval je Father Brady.

In kolik vpliv ima to skrivnostno znamenje sv. križa na vojaka v tem trenotku. Kakor nov človek je. Vsak še nekoliko pomoli, potem se prekriža, pogleda proti nebu: vzdih k Bogu, pozdrav dragim črez ocean v zlato U. S. A. — morda zadnji in — junaka imate pred seboj, katerega noben Hun ne premaga.

Kakor je čudna spovednica Fathra Brady-a, tako je čuden tudi njegov oltar. Zadnjo nedeljo je maševal v gozdu. Podrto drevo je pogrnil s prti, postavil nanj križ — dva svečnika — in bil je to oltar. Pa s koliko pobožnostjo smo bili pri sv. maši!

In njegova spalnica? No, ta je tudi čudna. Ko je naš regiment neprenehoma mahal po ubogem "Jerry-u" skoraj cel mesec, Father Brady ni mogel proč od svojih "boysov." Celi dan je letal od ranjenca do ranjenca in jim delil sv. poslednje olje. Ko je bil le že preveč utrujen, tedaj se je skril v kako votlino, katero je skopala šrapnela, podložil naše svoj vojaški plašč in zatisnil oči za nekoliko ur. Po malo urah spanja pa zopet na delo.

Zadnjič enkrat smo se mu zelo smeiali, ko je prišel iz prvih vrst zakopnih jarkov. Prišel je umazan, strgan, da ga nismo več poznali. Še le ko je izpregovoril smo spoznali, da je ta umazan in raztrgan "Yankee" naš "Angel of the trenches." Bog ve kod se je vse plazil okrog vojakov in stražnikov. Da celo tako daleč je bil, da je obleka jasno nosila vpliv "barbed wire," — ostrih žic, kajti suknja kakor hlače so bili bolj trakovom podobne kakor obleki.

Res veliko in težko je delo Father

Brady-a. Pa mislite, da je kdaj utrujen? Čim več dela, tem bolj je navdušen, temveč hoče storiti. Da, tukaj v "trenchah" vemo in čutimo, kaj je duhovnik za človeško srce.

Zadnjič enkrat je pripovedal. "Kaj se mu je včeraj po noči prigodilo? "Spovedoval sem pred napadom v prvih trenčah, ko me je prosil za spoved tudi star gresnik "sergeant". Med spovedjo sem še le spoznal, da je bil prezbiterjanec."

—o—

"Vi vendar niste katolik?" sem ga vprašal.

"Vem, oče, vem! Toda spoved je nekaj potrebnega za dušo. Oče, čutim potrebo, da se spovem. Jutri — — Bog ve kako bode! Spovejte me!"

Da, tudi trenče — zakopni jarki — imajo svojega angelja varha — katoliškega duhovnika.

Kaj pa pravijo naši rdečkarji?

ZAUPNA PROŠNJA.

Strašna nesreča je zadela severno Minnesota minuli mesec. Velikanski gozdni požar je uničil celo pokrajino med reko Mississippi in Duluthom, nekako 100 mil v dolgosti in 100 mil širokosti. Vsa mesta in vasi v pokrajini so uničena. Nad 1000 ljudi je zgorelo. Strašna je bila smrt teh siromakov. Več vasi je bilo popolnoma obkoljeno od gorečega gozda, tako da je ubogo ljudstvo v strašnem strahu moralno pričakovati najstrašnejše smrti — v ognju. Veliko se jih je hotelo rešiti po vodnjakih, nekateri so se zakopali v zemljo, kjer so ali potonili ali se od dima zadušili. Med prvimi mesti, ki je pogorelo bil je Cloquet. Blizu Cloquet je pa znana Indijanska rezervacija, Sv. Družine, katere župnik je naš rojak, benediktin P. Simon Lampe. V velikem strahu smo čakali poročil, če se je blagemu gospodu posrečilo rešiti si vsaj življenje, ker vse drugo je pogorelo, kar smo izvedeli iz časnikov. Te dni smo se pa zveselili, ko nam piše častiti pater misijonar iz Dulutha in sporoča o strašni nesreči. Cela župnija, vse hiše, cerkev, župnišče vse, vse je popolnoma uničeno. On piše: "Oskrboval sem sedem cerkvic po Carlton, St. Louis, Koochiching and Cook okrajih. Kar sem mogel rešiti je bilo samo Presv. Rešnje Telo, Baragova indijanska slovnica in nekaj cerkvene obleke. Drugo je pa vse uničeno. Cerkev Naše ljube Gospe v Cloquet,

šola in župnišče je tudi zgorelo. Kapelano Fathru Lenine posrečilo se je rešiti edino Najsvetejše. Ogenj je nastal v mestu tako nenadoma, da prebivalci niso mogli misliti ne drugo, nego rešiti si golovo življenje. Zgorela je tudi poljska cerkev Sv. Kazimira. V največji naglici je vse mesto bežalo na kolodvor, da smo se na vlaku odpeljali iz goreče okolice. Zgorela je tudi indijanska cerkvica v Big Lake, nekako 10 milj od Cloqueta, enako uničena cerkvica Sv. Patricija v Brookston. Kako strašen je moral biti ogenj, si lahko mislite, ako je gozd v širokosti 18 mil pogoren do tal v samo treh urah. Nekako pred osmo uro zvečer se je požar približal do našega pokopališča. Moji Indijanci so izgubili vse svoje premoženje. Tako smo sedaj vsi popolnoma berači, brez strehe in brez imetja. Moji sestri je tudi vse zgorelo in je sedaj v New Duluthu. Jaz sem čez zimo tukaj v Duluthu pri svojem redovnem sobratu. Silno sem žalosten in potrt. Delo in žrtev dolgih let, vse je uničeno.

Kaj pa sedaj?

Kaj drugega, kakor lotiti se bode treba vsega dela še enkrat iz začetka. Poskušal budem do spomladni nabrat kaj podpore od dobrih ljudi, da za silo zopet postavimo nazaj, kar nam je uničil požar. Morda bi se dobilo tudi med ameriškimi dobrimi srci kako srce, ki bi se hotelo usmiliti

nesrečnih pogorelcev in nam pomagati v veliki stiski in bedi. Hvaležen bom za vseki tudi najmanjši dar.

P. Simon Lampe, O.S.B.

2024 W. 3. St. — Duluth, Minn.

Opomba: Mi s tem izrekamo častitemu patru misijonarju naše iskreno sožal-

je in ga vsem rojakom kar najtopljeje priporočamo za podporo. Res strašna je morda biti ta nesreča. Zato č. g. pater go to zasluži vsega našega sočutja in naše pomoči. — Vse darove poslane na naše uredništvo bomo drage volje priobčevali in pošiljali č. patru.

Urednik.

MOČAN DOKAZ.

Brezverski profesor se je hotel pošaliti pred svojimi učenci z vero in jim rekel:

"Toliko trdijo duhovniki, da je Bog. Jaz vam hočem pa tukaj prav jasno dokazati, da ga ni. Pazite! Kaj ne, uče vas, da je Bog povsod pričujoč. Toraj je tudi tukaj v šoli!"

"Da, gospod profesor," odgovore učenci.

"Dobro. Pravijo, da je ta Bog tudi vsemogočen!"

"Da, gospod profesor."

"Dobro. Pazite. Tu na tablo bom napisal stavek: Boga ni!"

In napisal je.

"Tako! Sedaj dam pa temu Bogu pet minut časa, da izbriše iz table ta stavek. Ako je res Bog in sicer tu pričujoč, toraj čita ta stavek in ker je vsemogočen, pa naj izbriše to mojo trditev in veroval bom še jaz vanj. Ako pa ne zbrise, je to dokaz, da ga ni!"

Pet minut preteče.

"Otroci, stavek je še napisan. Toraj Boga ni!"

In profesor je dalje razlagal svoj predmet vesel in ponosen na svoj jasen dokaz, da ni Boga.

Vsi učenci so pazno sledili njegovi razlagi. Profesorja je to veselilo, ker je bil

prepričan, da je s svojim dokazom vzbudil vsaj dvom o Bogu, v duši svojih učencev. Le v zadnji klopi sta se dva skrivaj smejal. Videlo se jima je, da ne pazita, kaj profesor razлага.

"Kaj imata vidva v zadnji klopi?"

Eden izmed njih vstane.

"Kaj imata? Kaj se smejata?"

"Smejam se, ker mi je moj sošed nekaj zelo smešnega povedal.

Dečku zopet uide smeh.

Profesor: "Kaj ti je tako smešnega povedal? Hočem vedeti!"

"Gospod profesor, bojim se vam povedati."

"Na vsak način hočem izvedeti! Govori!"

Učenec nekoliko pomolči. Profesor ga še enkrat opomni, da mora povedati.

"Gospod profesor," pripoveduje učenec, ta moj sošed je pred petimi minutami napisal na papir stavek: 'Profesorja ni' in rekel: profesor je tu pričujoč in profesor more storiti, kar hoče. Če toraj profesor ne izbriše v petih minutah tega stavka, je pa pokazal papir, češ, da še niste zbrisali, da vas toraj ni. In to se mi je tako smešno zdelo da sem se moral nasmejati."

Kaj je učeni gospod profesor na to rekel, ni znano.

—Kupujte War Savings Stamps!

Predsednikova proklamacija.

Predsednik Wilson je izdal naslednjo proklamacijo, s katero dočuje četrtek dne 28. novembra kot Zahvalni Dan.

— Že dolgo je bila naša navada obrniti se v jeseni leta z zahvalo in molitvijo k vse mogočnemu Bogu za njegove številne blagoslove in usmiljenja proti nam kot narodu.

To leto imamo poseben in globok vzrok, da smo hvaležni in da se veselimo. Bog nam je namreč naklonil mir.

Mir ni prišel kot enostavno prenehanje boja, kot olajšanje od narodov in tragedij vojne. Prišel je kot velik trumf pravice.

Popolna zmaga nam ni prinesla le miru, temveč tudi oblubo novega dne, v katerem bo pravica nadomestila silo ter ljubosumno intrigo med narodi.

Naše junaške armade so se vdeležile triumfa, katerega se ne more zmanjšati ali oblatiti s katerimkoli namenom sebičnega napada. V pravični stvari so si pridobile nesmrtno slavo ter so plemenito služile svojemu narodu v službi človeštva.

Bog je bil v resnici milostljiv.

Mi imamo vzrok za tako veselje, ki ozivlja in jači v nas najboljše tradicije narodne zgodovine. Nad nami sije nov dan, v katerem dobivajo naša srca pogum ter zrejo z novim upanjem naprej k novim in večjim dolžnostim.

Dočim se zahvaljujemo za take stvari, ne smemo pozabiti na to, da iščemo božjega vodstva pri izvrševanju teh dolžnosti ter božje milosti in odpuščanja za vse napake v dejanjih in namenih ter da molimo, da bomo v vsem, kar bomo storili, ojačili vezi prijatelstva in medsebojnega spoštovanja, s pomočjo katerega hočemo pomagati pri zgrajenju novega poslopa miru in dobre volje med narodi.

Vsled tega določam jaz, Woodrow Wilson, predsednik Združenih držav, četrtek, 28. novembra kot Dan Zahvale in molitve ter pozivljam narod po celi deželi, da preneha ta dan z običajnimi posli ter na različnih mestih in svetiščih hvali Boga, vladarja narodov.

WOODROW WILSON.

WOODROW WILSON.

RAZNO.

Kakor poročajo listi, izvoljen je bil za za prvega predsednika Jugoslavije Slovensec Josip Pogačnik, bivši poslanec Slovenske Ljudske Stranke iz Podnarta na Gorenjskem in vrl katol. mož. Kar nas posebno veseli pri tem je to, da je položil svojo službeno prisego v roke zagrebskega nadškofa v katedrali v Zagrebu. — Ako je to res, potem se ne bojimo bodočnosti. — O Bog, čuvaj Slovenski narod! O Marija, prosi za našo Jugoslavijo v teh osodepolnih časih!

Papež pošilja v Ameriko posebrega poslance, Msgr. Ceretti-ja, ki ima posebno misijo tu v Ameriki.

Vsi veliki, da vsi, največji može sedanje dobe so — strogo verni. Predsednik Wilson je strogo veren mož. General Foch je udruštva mož Najs. Imena in gre vsaki mesec k sv. obhajilu. Admiral Benson je strogo veren mož. Župan New Yorka, Hyland, je ud Najs. Imena in gre redno vsaki mesec k sv. obhajilu skupaj z društvom. — Pa pravijo naši rdečkarji, da danes verujejo samo omejeni duhovi. Nam se pa zdi, da je ravno narobe res: Čim večji je duh, tem vernejši je!

Krepko so se držali katoličani v zadnjem nabiranji milih darov za vojake. 170 milijonov so hoteli zbrati milih darov in — nabrali so jih. Vse naše slovenske župnije so se krepko postavile v vrsto drugih župnij in storile svojo dolžnost. Enako naše katol. šole.

Victory boys and girls je krasen načrt, kako pridobivati našo mladico za narodno delo in za varčevanje!

Nov "liberty loan," bode kmalu razpisani. Ne bo se več ta denar porabil za morilno orožje, temveč za hrano stradajočim narodom v Evropi. — Jugoslovani tudi pri tem posojili svobode ne bodo zadnji.

Sv. Oče papež Benedikt XV. je pokazal te dni, da je velik naslednik svojega učitelja Leona XIII. velikega prijatelja Slovanov. Kakor se je vzradoval, ko so vlade priznale svobodo Poljakom, Čeho-Slovakom in Jugoslovom. Takoj je pisal v Varšavo nadškofu in

mu izrazil svoje veselje. "Hvala Bogu, zarja novega vstajenja za Poljsko je napočilo," — piše: "Mi dvigamo svoje najsrčnejše molitve, da bi Poljska kmalu dosegla popolno svobodo in neodvisnost in bi zopet stopila v vrste krščanskih narodov in bi nadaljevala svojo zgodovinsko nalogu, katero ima." — V znak svoje raklonjenosti imenoval bode nadškofa Varšavskega kardinalom.

Umrl je rojak Frank Zelenc, član društva "Slovenija" v New Yorku, o katerega pogrebu poročajo časniki: "Pokojnik je bil član tudi prostožidarjev . . ." — Kot prostožidar je toraj umrl kot izobčenec iz katoliške cerkve.

Vojskovodja Pershing, je odlikoval vojaškega duhovnika Rev. Karola E. Conaty iz Los Angeles s posebnim križem za njegovo izvanredno junaštvo.

Ameriško delavstvo in katoliško delavstvo Italije. Mr. McNulty in njegovi tovariši delavske misije, ki je šla pred nekaj meseci v Evropo so imeli skupen shod z Italijanskim delavstvom. Mr. McNulty je rekel pri tej prilikai: Tri stvari so vodilne misli na katere delavstvo sveta opira svoj uspeh: Bog, domovina in delavske organizacije. Toda nikdar ne domovine, ne delavske koristi brez Boga. V tem načinu dela za delavstvo vidimo cel naš uspeh.

Kardinal Gibons je nagovoril vojake v Camp Meade Md., in rekel: "Pred vsem vas opominjam, da zaupajmo v Boga. Zmagali smo, ker smo verovali v Boga, ker smo se borili za pravico in resnico. Ko smo začeli vojsko smo najprej poklepnili in molili in prosili Boga pomoci. Zato smo zmagali."

Kako podivja brezverstvo naše zaslepjené ljudstvo, pokazal je zopet žalosten slučaj iz Brooklynske naselbine. Pri smrti Mrs. Pešel zbrala so se ob njeni mrtvaški krsti na domu po pravilih društva, sestre Društva Kršč. Mater in opravile predpisane molitve. Tam je pilo prav isti čas tudi nekaj teh rdečih naših filozofov. Mr. Pešel je bil tudi bolan. Toda tem "prosvitljencevem" niti mrtvo truplo ni bilo sveto. Obnašali so se tako sramotno, da naj bode sram vseh, kateri so bili tam. Da, lepa prosveta teh naprednjakov. Najbolj divji zamorec v afriških gozdih ima spoštovanje do mrtvega truplja svojega sodivjaka, naši naprednjaki pa ne. — Fui! Sicer pa čujemo da

bodo od svetne oblasti kaznovani, ker je motenje verskega izpovedanja kaznivo po državnih postavah. — Konda, Kristan! častitamo Vam na uspehih vaše "prosvete." Čast Vam!

"Združimo se!" Združimo se!" kriče po celi Ameriki. Toda prepozno je! Razdiralno delo zadnjih deset let se ne bode dalo kar tako z nekaj oklici popraviti. Človeška duša ni igrača. Leta so potrebna, da se razdere, desetletja, da se popravi. Strup, s katerim so sleparji zastrupljanji naše javno mnenje, našo narodno dušo, našo narodno pamet, — se ne bode dal z enim praškom v obliki par lepih besedij uničiti. Narodni organizem je kakor telesni organizem. Da, naš narod je bolan, je zastrupljen. Toda preboleli mora stup. Treba mu dati veliko protistrupa in le počasi ga bomo ozdravili. — Da je to res, boste videli in čutili vsi, ki ste bili slepi, da niste na to mislili. — Zato popolnoma soglašamo s člankom našega urednika Rev. K. Zakrajšeka v Glas Naroda: Ostanimo v tem velikem trenutku kakor smo. ločeni, toda delo naj bode skupno, t. j. vsi delajmo za en cilj — za rešitev Italijskih meja za narodni sklad za pomoč narodu doma in za pomoč Ameriki.

Proklynsko možko društvo Najs. Imena bode imelo svoje skupno sv. obhajilo in svoj shod **tretjo** nedeljo decembra t. j. 15. decembra. — Materino društvo pa četrto, to je 22. decembra. — Članice in Člani naj pazijo na to spremembo, da se ne bodo motili.

Glede "Koledarja" za prihodnje leto, na razra vprašanja odgovarjam, da bomo od zdaj naprej vsako leto priobčili popoln imenik slovenskih duhovnikov, župnij in šol. —

Glede "Knjig Zveze Kat. Slov." smo že zadnjič sporočili, da jih bomo prihodnje leto zopet izdali. Zato prosimo vse naročnike Ave Maria naj se gotovo vsi takoj sedaj naročel — Gg. zastopniki in poverjeniki naj začno takoj rabirati nove naročnike. — Pred vsem se pa letos obračamo na moška društva Najs. Imena in na Materina društva ter jih opozarjam na njih dolžnost delovati za razširjanje dobrega tiska. Lepo jih prosimo, da bi takoj pri decembrovih sejih sklenili, da bode celo društvo z vsemi člani pristopilo k "Zvezi. Gg. predsedniki lahko veliko v tem oziru store. Dajte, možje in žene! Storite to! Pomagajte nam! Gre samo za Vas! — Kako lepo bode to za vsako naselbino, kjer imajo to društva, da bodo celo v imeniku To bode ponos!

K "Izjavi slov. duhovnikov" dostavljamo: da so bili navzoči, ki so izjavo naredili sledenči gg.: Frančišek Ažbe, Michael Golob, Ivan C. Gruden, Jos. Judnič, Josip Kompare, A. M. Krašovec, Ivan Novak, Marko Pakiž, Anton Pirnat, Ivan Plevnik, Frančišek S. Rant, Benigen Snoj, O.F.M., Anton Sojar, Frančišek Šaloven, Ambrož Sirca, O. F. M., Josip Vrhunec, J. L. Zaplotnik in K. Zakrajšek, O.F.M. Tajnik.

V zapisniku zborovanja slov. duhovnikov se je urinila neljuba pomota. Popravimo s tem, da je bil med navzočimi Rev. J. L. Zaplotnik, mej tem ko je Rev. A. L. Blaznik izjavo le podpisal. Rev. J. Kompare je izpuščen iz imenika navzočih Čč. gg. naj oproste te pomeote.

Izjavo so do sedaj podpisali sledenči čč. gg.: M. Savs, dekan, J. C. Mertel, Jos Tomšič, Francis S. Mažir, Valent, Schiffner, A. Miks, Roman Homar, O.S.B., Peter Sprajcar, Ferdinand Požek, Jos. Trobec, J. J. Oman, Albin F. Moder, Vencel Solar, O.S.B., L. F. Klopčič, John Blažič, Luka Gladek, J. S. Smolej, Vincent Bozja, J. Judnič, J. E. Schiffner, P. F. Remskar, J. Plaznik, Ciril M. Orendač, O.M.C.

Navzočih	18.
Podpisalo	23.

41.

Iz vseh strari prihajajo vesti, da je slovensko ljudstvo vzelo z velikim veseljem to izjavo svojih duhovnikov na znanje. Upati je, da bodo čč. gg. takoj ustanovili podružnico S. N. Z. v župnijah, v katerih je še ni in zbrali svoje ljudstvo v navdušeno delo za narod. Veliko dela je še pred nami, kajti SNZ. dobiva še le sedaj pravi namen in pomen. Na delo toraj. Vsaka naselbina raj smatra za sramotno, ako bi ne imela podružnice. Gg. so podpisali program SNZ, sedaj treba ta podpis potrditi z dejanjem.

Ta shod duhovnikov in njih izjavo so pozdravili tudi vsi nasprotni listi in vsak po svoje komentirali. Iz vseh teh člankov in notic se jasno vidi eno — kako potreben je bil ta shod in kako potreblja ta "Izjava." Ko bi bili slov. duhovniki nastopili eno leto preje, bi bilo pe še stokrat boljše. Vendar bolje pozno, kakor nikdar.

Z N A Č A J .

Značaj je kakor močna ladija oklopica, v kateri se pelja varno skozi življenje oni, ki ga ima.

Značaj je kakor zamašek, moreš ga potopiti.

toda vsikdar bode prišel nazaj na površje.

Značaj je kakor hrast na gori, katerega večer maje, toda zlomiti ga ne more.

Značaj je železen tir, po katerem gre varno

skozi življenje oni, ki ga ima.

Značaj je močen jez, iz cementa in jekla, ki brani človeško srce povodnji strasti in poželjenja.

Značaj je mogočna reka, ki si vsako zaviro napredka sproti podira.

Značaj je kakor kameniti steber, razbiti ga moreš, upogniti nikdar.

Značaj je kakor goreča sveča, ki gori toda se pri tem sama sebe uničuje.

Značaj je kakor školkina lupina, s katero si

školka počasi oklepa, da jo potem brani uničenja.

Značaj je kakor drevo na vrtu, ki se mora zgodaj začeti gojiti in negovati, da lepo in pravilno raste.

Značaj je kakor plot ob vrtu, ki brani sadno drevje.

Značaj je kakor vojak v vojski, ki si pribori vsak korak svojega napredka.

Značaj je kakor kladivo, ki razbijja vse, toda sam ostane vedno trši.

Značaj je kakor obleka, katera pokriva celega človeka.

DOPISI.

Kansa City, Kans. Dolgo je že, od kar se nisem oglasila v našem listu A. M. Tudi sedaj nimam nič veselega poročati, ampak žalostno novico, da je izgubilo društvo Krščanskih Mater dve sestri, vreti faranki naše slovenske cerkve sv. Družine. Mrs. Lina Kosmrl je bila rojena v občini Trava na Kranjskem. Započa moža in četvero otrok v starosti 1 — 9 let, ter brata in dve sestri. Mrs. Ana Šanjič, rojena Majerle v Predgradu pri Starem trgu. Započa šestero otrok v starosti 2 — 13 let in moža. Pokojna Ana Šanjič je bila blagajničarka društva presv. Rešnjega Telesa in tajnica društva sv. Veronike. Draže sestre, počivajte v miru v hladni zemlji.

Katarina Majerle.

Chicago, Ill. Častiti g. urednik: — Oprostite, da Vam nisem prej odgovorila na Vaše pismo. Sama se nisem zavedala kaj delam in roka se mi trese slabosti in žalosti. Bila sem bolna na influenci. Naš dragi sin Louis je umrl za ranami, dobljenimi v bitki na francoškem bojišču v neki bolnišnici dne 14. sept. Telegram, ki je poročal njegovo smrt, smo dobiti 11. okt. in danes imam v rokah njegov mrtaški list. Nič več ga ne bom videla na tem svetu. Pošljam Vam za sv. mašo, katero opravite za našega ljubega in nepozabnega sina. Bil je poslušen sin in zelo priden. Sveti zakramente je sprejemal redno vsaki mesec skupno s svojim bratom Antonom, kateri se tudi bori za domovino, blagor in čast celega sveta. Veliko bi Vam še rada povedala in potožila — ali zdaj ne morem. Češčena in hvaljena bodi precista in brezmadežna Devica za rešitev dvakratne moje nevarne bolezni. Bodite pozdravljeni. **Mrs. Margaret Verbičar.**

Sheboygan, Wis. Kmalu se bo približal mesec december in žnjim tudi adventni čas in za tem zopet zaželeni božični prazniki. Treba se bo pripraviti na prihod Odrešenikov. Na zadnji seji društva Najs. Imena se je sklenilo, da ima društvo svojo četrletno spoved dne 7. in sv. obhajilo dne 8. decembra med sv.

mašo ob osmi uri. Toraj na dan praznika Brezmadelnega Spočetja Device Marije. Člani! Zavedajte se obljud, katere ste javno izrekli pri sprejemu v društvo! Po sv. maši bo sprejem novih članov. Ako kateri želi pristopiti, naj se udeleži spovedi in sv. obhajila. Tudi bode ta dan volitev novega odbora za leto 1919.

John Udovich, tajnik D. N. I.

New York, N. Y. V četrtek, dne 5. decembra t. l. se bo pričela slovesna tridnevna dekliške Marijine družbe, katero bo vodil njen ustavovitelj naš urednik Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M. New Jorška Marijina družba obhaja letos svoj desetletni jubilej. Vrle družbenice so nameravale tudi prirediti ob tej priliki igro a'i gledališko predstavo, kar pa se je morallo odložiti vsled raznih vzrokov. Vedno so bile zaposljene z drugimi važnejšimi stvarmi, naprimjer s kampanjo za četrtto vojno posojilo in sedaj zopet za skupni vojni sklad, katerega nabirajo vse večje dobrodelne organizacije. Dekliška Marijina družba v New Yorku je čudovito vnemo delovala pri vseh patriotičnih prireditvah. Zato čast, komur čast! Nekaj je pa tudi kriva ta nesrečna influenca, da so morala skoraj vsa društva izpreminiti svoje načrte in jih odložiti na nedoločen čas. Pač pa upamo, da bodo dekleta nastopile koncem januarja na našem slovenskem odu in takrat bomo praznovali desetletnico M. D. tudi na izven cerkveni način. Toraj 5. 6. 7. decembra bo vsaki večer pridiga in pobožnost, v nedeljo na praznik Brezmadelnega Spočetja pa skupno sv. obhajilo med sv. mašo ob devetih. Pričakuje se obilna udeležba in da bo še več dobrih slovenskih deklet pristopilo k prekoristi Marijini družbi.

Hesperia, Mich. Častito uredništvo: — Sporočam Vam, da sem sprejel knjige Zvezne K. Slov. in sem jih razdelil med naročnike. Knjige so zares hvale vredne. Krasen koledar s taklikimi slikami in lepimi povesti, je lep književni dar ameriškim Slovencem. Knjiga "Na

negotovih potih, povest, je tako krasna, da bi že zelel, da bi jo dobil vsak Slovenec in Slovenka. Rojaki Slovenci! Sezite po letošnjih knjigah Z. K. S. ne bo Vam žal za denar, katerega boste izdali za rje. Podpirajmo dobro stvar, ker

samo v slogi je moč, Bog daj, da bi se število udov za knjige leta 1919 potrojilo. V to naj pomaga Bog in Marija! Pozdrav vsem čitaljem! **Marko Bluth.**

IZ CERKVENEGA PRAVA.

Potreben je, da se objavi kakšne posledice in kazni zadenejo vse one, ki pristopijo k prostožidarjem, odd felovcem in drugim od Cerkve prepovedanim skrivnim društviom. Novo cerkveno pravo ima o njih razne določbe, ki naj bodo znane tudi Slovencem po Ameriki: dobrim v tožbo, hudobnim pa v strah. Naj bi jih pač vsaj strah pred cerkvenimi kaznimi predramil še o pravem času predno se bodo morali prikazati pred stolom božjega Sodnika!

V 689. kanonu cerkvenega prava je brati: "Hvalavredni so verniki, ki se vpisajo v društva, katera je ustanovila Cerkev ali jih vsaj priporočila; varujejo naj se pa skrivnih, prepovedanih, upornih in sumljivih društv ter takih, ki se hočejo izogniti postavnemu nadzorstvu Cerkve."

Kanon 693. § 1. določa takole: "Nekatoličani in oni, ki so člani prepovedanega društva ali javno v cerkveni kazni ter splošno vsi očitni grešniki ne morejo biti sprejeti v cerkvena društva."

Kanon 2335. se glasi: "Izobčenje apostolski stolici pridržano zadeva one, ki pristopijo k prostožidarjem ali k drugim iste vrste skrivnim družbam, katere izpodkopujejo Cerkev ali pa zakonito svetno oblast." To kazeno namreč izobčenje iz katoliške Cerkve naj si predvsem zapomnijo oni naši rojaki, ki so prostožidarji in odd felovci. Kot izobčenci ne morejo prevzeti nobene častne službe v katoliški Cerkvi, četudi se semtertja silijo za nje. Ne morejo biti botri ne pri krstu ne pri birmi katoliškemu otroku, kar je izrecno prepovedano v drugih kanonih. Ako bi torej kak prostožidar ali odd felovec hotel biti za botra pri krstu ali birmi, ga mora župnik jednostavno odkloniti; kajti vsa-

kemu že zdrava pamet pove, da mora boter skrbeti za katoliško odgojo krščenca, posebno, če pomrjejo starisci ali so pa oni zanikarni; kako bo pač za katoliško odgojo skrbel otroku prostožidar, ki je največji sovražnik sv. vere in katoliške Cerkve?

Kanon 1065 opominja v § 1. takole: "Odvračujejo naj se tudi verni, da ne sklepajo zakona z onimi, ki so ali očitno zavrgli katoliško vero, četudi niso pristopili v kako protikatoliško ločino ali pa so vpisani v društva, katera so prepovedana od Cerkve."

V § 2. pa: "Župnik ne sme prisostovati takim porokam brez posvetovanja s škofom, ki pregledavši vse okolščine, mu more dovoliti, da je navzoč pri poroki, ako je velik vzrok in po modrem prevdarku spozna, da je zadosti preskrbljeno za katoliško vzgojo vse dece in za odvrnitev nevarnosti odpada katoliškega soproga."

Jasno je vsakemu, da prostožidar ali odd felovec, ne more dobiti pri spovedi odveze tudi, ako bi nič več ne zahajal v skupščinam, ampak moral bi celoma izstopiti in se dati izbrisati izmed društvenikov ter se v vsem in natanko pokoriti spovednikovi odredbi. Kdor bi pa umrl kot prostožidar ali odd felovec in bi pred smrtjo ne dal nikakega znamenja kesanja, se mu odreče cerkveni pokop. Cerkveni pokop se ravnotako odreka še po kanonu 1240. javnim odpadnikom od svete vere ali onim, ki so bili znani privrženci kakih krive ali razkolne vere: izobčencem ali v prepoved dejanim: v dvoboju padlim ali mrtvim vsled rane prizadete jim v dvoboju; onim, ki so naročili, da se njih truplo sezge; onim, ki se premisljeno sami sebe končajo ter vrem drugim očitnim in javnim grešnikom.